

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 12. 2023, č. j. 55 A 10/2023-163, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek s tím, že se odkládají účinky rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2023, č.j. OAM-736-37/ZR-2022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2023, č. j. OAM-736-37/ZR-2022, jímž byla podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušena platnost povolení k trvalému pobytu (výrok I.) a současně mu byla dle § 77 odst. 3 téhož zákona stanovena lhůta k vycestování z území 30 dnů od právní moci rozhodnutí (výrok II.).

[2] Podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo platnost povolení k trvalému pobytu zruší, jestliže cizinec opakovaně závažným způsobem naruší veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých anebo je důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.

[3] V návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatel uvedl, že se svými rodiči přesídlili do České republiky v roce 1998, kdy mu bylo 11 let, chodil zde do školy a za tu dobu si zde vytvořil silné společenské i kulturní vazby, ovládá český jazyk, plně se integroval do české společnosti. Jeho rodiče vedou v České republice úspěšný rodinný podnik, na jeho chodu se po celou dobu podílí i stěžovatel, na stáří rodičům (otec nar. v roce 1958, matka v roce 1962) pomáhá.

[4] Stěžovatel dále uvádí, že na území České republiky si vybudoval silnou rodinnou vazbu, před více než 15 lety se seznámil se svojí nynější manželkou, českou občankou, s níž uzavřel v roce 2022 manželství (doložen oddací list), je jí důležitou oporou, kdy zůstala sama s dítětem ihned po jeho narození, poskytuje jí zázemí a nezletilou nevlastní dceru (2016) vnímá jako vlastní, rovněž ta jej vnímá jako svého otce; stěžovatel se o ni fakticky stará a poskytuje oběma rodinné zázemí. K návrhu je přiloženo vyjádření manželky stěžovatele potvrzující společné soužití jakož i silné rodinné a ekonomické vazby.

[5] Stěžovatel uvádí, že nepřiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti hrozí jemu i jeho rodinným příslušníkům, tedy rodičům (nar. v roce 1958, resp. 1962), manželce a nevlastní dceři vznik nenahraditelné újmy dosahující intenzity nepřiměřeného zásahu do práva stěžovatele a jemu blízkých osob na respektování soukromého a rodinného života.

[6] Stěžovatel dále uvádí, že v zemi původu nemá žádné rodinné, sociální, kulturní ani ekonomické vazby, veškerý jeho život i život osob jemu blízkých je pevně spjat s Českou republikou. Stěžovatel podotýká, že zásadně nesouhlasí s politickým režimem v Rusku a odsuzuje válečný konflikt na Ukrajině; je pro něj nepředstavitelné, že by byl nucen se vrátit do země původu, kde by mu za výkon politických práv hrozil přísný postih a kde by byl zcela jistě povolán při mobilizaci k výkonu vojenské služby proti vlastnímu politickému přesvědčení. Nelze vyloučit hrozbu porušení zásady *non refoulement*.

[7] Stěžovatel závěrem uvádí, že upřímně lituje jím spáchané trestné činnosti, proběhlá trestní řízení měla pro něho výchovný účinek; současně dokládá výpisem z rejstříku trestů, že všechna jeho odsouzení již byla zahlazena. Stěžovatel je nyní plně orientován na svoji rodinu a vede řádný život; je přesvědčen, že újma hrozící jemu a jeho rodině převažuje nad protichůdným veřejným zájmem na jeho vycestování. Napadené rozhodnutí nijak nezasahuje do práv třetích osob.

[8] Stěžovatel dodává, že sice nyní pobývá v České republice na základě fikce povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 87y zákona o pobytu cizinců, zdůrazňuje však, že vzhledem k žalovaným i soudem již jednou uplatněné výhradě veřejného pořádku nelze předvídat, jak bude nakonec rozhodnuto a nelze vyloučit hrozbu nuceného vycestování do země původu.

[9] Žalovaný ve vyjádření k návrhu nejprve popisuje, co je smyslem odkladného účinku, dále rekapituluje jednotlivé trestní příkazy, poukazuje na trestnou činnost stěžovatele v minulosti (na úseku silničního provozu – pozn. NSS), poukazuje na to, že stěžovatel má kromě trestné činnosti na základě výpisu karty řidiče od 4. 9. 2005 do 11. 2. 2022 celkem 26 záznamů o přestupcích, z čehož vyplývá, že opakovaně a dlouhodobě porušuje zákon. Uvádí, že zrušení pobytového oprávnění je pouze důsledkem chování stěžovatele. Žalovaný dále poukazuje na to, že stěžovatel nemá žádnou vyživovací povinnost k nezletilé dceři manželky (nar. 2016).

[10] Žalovaný uvádí, že na základě hodnocení osobní situace stěžovatele by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s veřejným zájmem; dodává, že přiznání odkladného

pokračování

účinku považuje za nadbytečné, neboť dne 8. 11. 2023 požádal stěžovatel o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka ČR a svědčí mu fikce pobytu.

[11] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[12] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[13] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou v daném případě splněny.

[14] Nejvyšší správní soud předesílá, že přestože stěžovateli v současné době svědčí fikce pobytu, a stěžovateli tudíž nehrozí povinnost opustit území České republiky, nemůže být tato skutečnost důvodem pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Pokud by totiž návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno nebylo a právní účinky napadeného rozhodnutí by do konce řízení o kasační stížnosti nebyly odloženy, existuje reálné nebezpečí, že by stěžovatel byl nucen před meritorním rozhodnutím Nejvyššího správního soudu opustit území České republiky.

[15] Nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, představuje v případě stěžovatele především to, že by musel opustit pro něj známé prostředí a svoje rodiče a manželku, s níž společně vychovává nevlastní nezletilou dceru a poskytuje jim rodinné i materiální zázemí. Nucené opuštění České republiky by tak pro něj mohlo znamenat značnou újmu.

[16] Naproti tomu nelze z řízení před správními orgány, krajským soudem ani z jiných okolností dovodit, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku rozhodnutí krajského soudu a žalované byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[17] V této souvislosti nelze pominout ani to, že na území Ruské federace stěžovatel již nemá žádné rodinné ani ekonomické zázemí, neboť stěžovatel se se svými rodiči před více než 25 lety přestěhoval do České republiky, kde se odehrává celý jejich život. Nelze pominout ani současnou situaci v Rusku vyvolanou válečným konfliktem na Ukrajině.

[18] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s., podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, a má ji rovněž za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014-25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. Stěžovatel se na území České republiky dopouštěl v minulosti trestné činnosti, a to na úseku silničního provozu (v letech 2013-2015); byly mu uloženy podmíněné tresty, peněžité plnění, které mu bylo uděleno, vždy uhradil, veškerá jeho odsouzení jsou již zahlazena, což stěžovatel doložil aktuálním výpisem z rejstříku trestů. Nejvyšší správní soud s ohledem na současné chování stěžovatele neshledal v přiznání odkladného účinku dostatečně intenzivní rozpor s veřejným zájmem.

[19] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Odkladný účinek je možno přiznat v řízení o kasační stížnosti ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu i v těch situacích, kdy o odkladném účinku krajský soud vůbec nerozhodoval nebo návrhu na přiznání odkladného účinku nevyhověl (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38). Přiznáním odkladného účinku se odkládají účinky rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2023, č. j. OAM-736-37/ZR-2022.

[20] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a nijak nepředjímá rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 28. února 2024

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu